శ్రీ నారాయణ కవచం యొక్క తాత్పర్యం మరియు విశేషాలు

-ఆచార్య తాడేపల్లి పతంజలి (11 06 25)

అథ శ్రీ నారాయణ కవచం

శ్లోకం 1: రాజోవాచ .

యయా గుప్తః సహస్రాక్షః సవాహాన్రిపుసైనికాన్

క్రీడన్నివ వినిర్జిత్య త్రిలోక్యా బుభుజే శ్రియం .. 1..

తాత్పర్యం: రాజు (పరీక్షిత్తు) అడిగాడు: ఇంద్రుడు (సహస్రాక్షుడు) దేనిచే రక్షింపబడి, తన వాహనాలతో సహా శత్రు సైన్యాలను ఆటలాడుతూ జయించి, మూడు లోకాల సంపదను అనుభవించాడు?

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం యొక్క ప్రాముఖ్యతను ప్రశ్నించడం ద్వారా తెలియజేస్తుంది. ఇంద్రుడు అసురులపై విజయం సాధించడానికి ఈ కవచం ఎలా సహాయపడిందో రాజు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నాడు. ఇది కవచం యొక్క శక్తిని మరియు రక్షణ సామర్థ్యాన్ని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 2: భగవంస్తన్మమాఖ్యాహి వర్మ నారాయణాత్మకం .

యథాऽऽతతాయినః శత్రూన్ యేన గుప్తోऽజయన్మృధే .. 2..

తాత్పర్యం: భగవంతుడా (శుకదేవా), నాకు ఆ నారాయణాత్మకమైన కవచాన్ని తెలియజేయండి. దేనిచే రక్షింపబడి ఇంద్రుడు యుద్ధంలో దురాక్రమణదారులైన శత్రువులను జయించాడు?

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం గురించి తెలుసుకోవాలనే రాజు యొక్క తీవ్రమైన జిజ్ఞాసను తెలియజేస్తుంది. ఇది కేవలం శత్రువుల నుండి రక్షణ కోసమే కాకుండా, విజయానికి, సంపదకు కూడా ఇది తోడ్పడుతుందని నమ్మకం.

శ్లోకం 3:

శ్రీశుక ఉవాచ .

వృతః పురోహితస్త్వాష్ట్రో మహేంద్రాయానుపృచ్ఛతే .

నారాయణాఖ్యం వర్మాహ తదిహైకమనాః శృణు .. 3..

తాత్పర్యం: శుకదేవుడు పలికెను: త్వష్ట యొక్క కుమారుడైన విశ్వరూపుడు (ఇంద్రుని పురోహితుడు), ఇంద్రుడు అడుగగా, నారాయణమనే కవచాన్ని వివరించాడు. దానిని ఇక్కడ ఏకాగ్రతతో విను.

విశేషం: ఇక్కడ శుకదేవుడు నారాయణ కవచం యొక్క మూలాన్ని, దానిని విశ్వరూపుడు ఇంద్రునికి ఉపదేశించాడని తెలియజేస్తాడు. "ఏకాగ్రతతో విను" అని చెప్పడం ద్వారా ఈ కవచం యొక్క ప్రాముఖ్యతను, దానిని శ్రద్ధగా నేర్చుకోవలసిన అవసరాన్ని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 4:

విశ్వరూప ఉవాచ .

ధౌతాంఘ్రిపాణిరాచమ్య సపవిత్ర ఉదఙ్ముఖః

కృతస్వాంగకరన్యాసో మంత్రాభ్యాం వాగ్యతః శుచిః .. 4..

తాత్పర్యం: విశ్వరూపుడు పలికెను: కాళ్ళు చేతులు శుభ్రం చేసుకుని, ఆచమనం చేసి, పవిత్రంగా, ఉత్తరం వైపు ముఖం చేసి, తన శరీర భాగాలపై, చేతి వేళ్ళపై మౌనంగా, శుచిగా అంగన్యాస, కరన్యాస మంత్రాలతో న్యాసం చేసాడు.

విశేషం:

ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచ ధారణకు ముందు పాటించవలసిన నియమాలను వివరిస్తుంది. శుచిత్వం, దిక్కు, మౌనం, మరియు న్యాసం వంటివి ఈ కవచం యొక్క ఆధ్యాత్మిక శక్తిని పెంచడానికి అవసరమైన నియమాలు.

అంగన్యాసం (శరీర భాగాలపై న్యాసం)

అంగన్యాసం అంటే మంత్రంలోని అక్షరాలను లేదా మంత్రం యొక్క భాగాలను శరీరంలోని వివిధ ముఖ్య భాగాలపై స్పృశిస్తూ న్యాసం (ఉంచడం) చేయడం. దీని ద్వారా ఆయా శరీర భాగాలకు మంత్రశక్తిని ప్రసరింపజేసి, వాటిని పవిత్రం చేసి, రక్షణ కల్పించడం జరుగుతుంది. నారాయణ కవచంలో చెప్పబడిన అంగన్యాసం ముఖ్యంగా అష్టాక్షరీ మంత్రం (ఓం నమో నారాయణాయ) ఆధారంగా జరుగుతుంది.

కరన్యాసం (చేతి వేళ్ళపై న్యాసం)

కరన్యాసం అంటే చేతి వేళ్ళపై మరియు వేళ్ళ పర్వాలపై (వేళ్ళ చివరి భాగాలపై) మంత్రంలోని అక్షరాలను లేదా బీజాక్షరాలను న్యాసం చేయడం. ఇది మంత్ర శక్తిని చేతులలో కేంద్రీకరించి, వాటిని మంత్ర జపానికి, పూజకు అర్హమైనవిగా చేస్తుంది. చేతి వేళ్ళు పంచభూతాలకు ప్రతీకలుగా భావిస్తారు.

నారాయణ కవచం ప్రకారం కరన్యాసం ఇలా ఉంటుంది:

- **ద్వాదశాక్షర విద్య (పన్నెండు అక్షరాల మంత్రం):** నారాయణ కవచంలో ద్వాదశాక్షరీ మంత్రం (ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ) లేదా అష్టాక్షరీ మంత్రం (ఓం నమో నారాయణాయ)లోని అక్షరాలను ఉపయోగించమని సూచించబడింది.

శ్లోకం 5: నారాయణమయం వర్మ సన్నహ్యేద్భయ ఆగతే .

పాదయోర్జానునోరూర్వోరుదరే హృద్యథోరసి .. 5..

తాత్పర్యం: భయం వచ్చినప్పుడు, నారాయణమయమైన ఈ కవచాన్ని (శరీరానికి) ధరించాలి. పాదాలపై, మోకాళ్ళపై, తొడలపై, ఉదరంపై, హృదయంపై, మరియు తరువాత ఛాతీపై (న్యాసం చేయాలి).

విశేషం: కవచాన్ని ధరించాల్సిన సందర్భం "భయం వచ్చినప్పుడు" అని స్పష్టం చేస్తుంది, అంటే ఇది ఆపద సమయంలో రక్షణ కోసం. శరీరంలోని వివిధ భాగాలపై న్యాసం చేయడం ద్వారా, ఆయా భాగాలను దైవిక శక్తితో రక్షించుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్లోకం 6: ముఖే శిరస్యానుపూర్వ్యాదోంకారాదీని విన్యసేత్ .

ఓం నమో నారాయణాయేతి విపర్యయమథాపి వా .. 6..

తాత్పర్యం: ముఖంపై, శిరస్సుపై క్రమంగా ఓంకారం మొదలైన వాటిని న్యాసం చేయాలి. 'ఓం నమో నారాయణాయ' అనే మంత్రాన్ని లేదా దాని విపర్యయ (తిరిగి) క్రమంలో కూడా న్యాసం చేయవచ్చు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం న్యాసం చేయవలసిన మంత్రాన్ని మరియు దాని క్రమాన్ని వివరిస్తుంది. 'ఓం నమో నారాయణాయ' అనేది అష్టాక్షరీ మంత్రం, ఇది విష్ణువుకు అత్యంత ప్రీతికరమైనది. ఈ మంత్రాన్ని శరీర భాగాలపై న్యాసం చేయడం ద్వారా నారాయణుని శక్తిని ఆయా భాగాలలో నింపుతారు.

శ్లోకం 7: కరన్యాసం తతః కుర్యాద్ద్వాదశాక్షరవిద్యయా .

ప్రణవాదియకారాంతమంగుల్యంగుష్ఠపర్వసు .. 7..

తాత్పర్యం: ఆ తరువాత, పన్నెండు అక్షరాల విద్యతో (ద్వాదశాక్షరీ మంత్రం) కరన్యాసం చేయాలి. ప్రణవం (ఓంకారం) నుండి 'య' కారం వరకు వేళ్ళ పర్వాలపై (చివరి భాగాలపై) న్యాసం చేయాలి.

విశేషం: ఈ శ్లోకం కరన్యాసం గురించి వివరిస్తుంది. ద్వాదశాక్షరీ మంత్రం 'ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ' లోని అక్షరాలను వేళ్ళపై న్యాసం చేయడం ద్వారా వేళ్ళకు దైవిక శక్తిని ఆవాహన చేస్తారు.

శ్లోకం 8: న్యసేద్ధృదయ ఓంకారం వికారమను మూర్ధని .

షకారం తు భ్రువోర్మధ్యే ణకారం శిఖయా దిశేత్ .. 8..

తాత్పర్యం: హృదయంపై ఓంకారాన్ని, శిరస్సుపై 'వి'కారాన్ని, కనుబొమ్మల మధ్య 'ష'కారాన్ని, మరియు శిఖపై 'ణ'కారాన్ని న్యాసం చేయాలి.

విశేషం: ఇది నారాయణాష్టాక్షరీ మంత్రంలోని 'ఓం నమో నారాయణాయ' అక్షరాలను శరీరంలోని వివిధ ముఖ్య భాగాలపై న్యాసం చేసే విధానాన్ని వివరిస్తుంది. ఈ న్యాసం ద్వారా ఆయా భాగాలకు రక్షణ కలుగుతుంది.

శ్లోకం 9: వేకారం నేత్రయోర్యుంజ్యాన్నకారం సర్వసంధిషు .

మకారమస్త్రముద్దిశ్య మంత్రమూర్తిర్భవేద్బుధః .. 9..

తాత్పర్యం: 'వ'కారాన్ని నేత్రాలపై, 'న'కారాన్ని శరీరంలోని అన్ని సంధులపై (కణుపులపై) న్యాసం చేయాలి. 'మ'కారాన్ని అస్త్రంగా (రక్షక సాధనంగా) భావించి, జ్ఞాని ఆ మంత్రానికి మూర్తి (స్వరూపం) అవుతాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం కూడా అష్టాక్షరీ మంత్ర న్యాసంలోని చివరి భాగాలను వివరిస్తుంది. 'మ'కారాన్ని అస్త్రంగా భావించడం ద్వారా, కవచం ధరించిన వ్యక్తి మంత్రశక్తితో శత్రువులను నివారించగలడని సూచిస్తుంది. మంత్రానికి మూర్తి కావడం అంటే, ఆ మంత్రశక్తి అతనిలో పూర్తిగా నిండిపోతుందని అర్థం.

శ్లోకం 10: సవిసర్గం ఫడంతం తత్ సర్వదిక్షు వినిర్దిశేత్ .

ఓం విష్ణవే నమ ఇతి .. 10..

తాత్పర్యం: విసర్గతో కూడిన 'ఫట్' అనే శబ్దంతో కూడిన ఆ మంత్రాన్ని (అస్త్రమంత్రం) అన్ని దిక్కులకు ప్రయోగించాలి. 'ఓం విష్ణవే నమః' అని (ఉచ్చరించాలి).

విశేషం: ఇక్కడ అస్త్రమంత్రం యొక్క ప్రయోగ విధానం వివరించబడింది. 'ఫట్' అనేది శత్రువులను దూరంగా ఉంచడానికి లేదా నిర్మూలించడానికి ఉపయోగించే బీజాక్షరం. అన్ని దిక్కులకు ప్రయోగించడం ద్వారా సర్వదిక్కుల నుండి రక్షణ లభిస్తుందని నమ్మకం.

శ్లోకం 11: ఆత్మానం పరమం ధ్యాయేద్ధ్యేయం షట్శక్తిభిర్యుతం .

విద్యాతేజస్తపోమూర్తిమిమం మంత్రముదాహరేత్ .. 11..

తాత్పర్యం: ధ్యానించదగిన ఆ పరమాత్మను ఆరు శక్తులతో (జ్ఞాన, ఐశ్వర్య, వీర్య, యశ, శ్రీ, వైరాగ్య) కూడినవానిగా, విద్యా, తేజస్సు, తపస్సుల స్వరూపునిగా ధ్యానించాలి. ఈ మంత్రాన్ని (తరువాతి శ్లోకంలో చెప్పబడినది) ఉచ్చరించాలి.

విశేషం: కవచ ధారణకు ముందు పరమాత్మ స్వరూపాన్ని ధ్యానించడం యొక్క ప్రాముఖ్యతను ఈ శ్లోకం తెలియజేస్తుంది. షట్శక్తులతో కూడిన విష్ణువును ధ్యానించడం ద్వారా ధరించిన వ్యక్తికి ఆ శక్తులు లభిస్తాయి.

శ్లోకం 12:

ఓం హరిర్విదధ్యాన్మమ సర్వరక్షాం న్యస్తాంఘ్రిపద్మః పతగేంద్రపృష్ఠే .

దరారిచర్మాసిగదేషుచాప- పాశాందధానోఽష్టగుణోఽష్టబాహుః .. 12..

తాత్పర్యం: ఓం! హరి (విష్ణువు), తన పాదపద్మాలను గరుత్మంతుని వీపుపై ఉంచి, శంఖం, చక్రం, డాలు, ఖడ్గం, గద, బాణాలు, ధనుస్సు, పాశం అనే ఎనిమిది ఆయుధాలను ధరించి, అష్టగుణాలతో (అణిమ, మహిమ, గరిమ, లఘిమ, ప్రాప్తి, ప్రాకామ్య, ఈశత్వ, వశిత్వ) కూడి, ఎనిమిది చేతులు కలిగినవాడై, నాకు సర్వ రక్షణ కల్పించుగాక!

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచంలోని ప్రధాన రక్షా మంత్రానికి ప్రారంభం. విష్ణువు యొక్క సంపూర్ణ స్వరూపాన్ని, ఆయన ఆయుధాలను, గుణాలను వర్ణించి, ఆయనే సర్వ రక్షణ కల్పించమని వేడుకుంటున్నారు. గరుత్మంతునిపై ఉండటం, ఎనిమిది చేతులు, ఎనిమిది ఆయుధాలు - ఇవన్నీ ఆయన సర్వశక్తిమతత్వాన్ని సూచిస్తాయి.

శ్లోకం 13: జలేషు మాం రక్షతు మత్స్యమూర్తి-

ర్యాదోగణేభ్యో వరుణస్య పాశాత్ .

స్థలేషు మాయావటువామనోఽవ్యాత్

త్రివిక్రమః ఖేఽవతు విశ్వరూపః .. 13..

తాత్పర్యం: జలములలో మత్స్యరూపుడైన విష్ణువు నన్ను జలచర సమూహముల నుండి మరియు వరుణుని పాశం నుండి రక్షించుగాక. భూమిపై మాయా వటువు (బ్రహ్మచారి) రూపంలో ఉన్న వామనుడు రక్షించుగాక. ఆకాశంలో త్రివిక్రముడు (వామనావతారంలో విశ్వరూపం దాల్చినవాడు) నన్ను రక్షించుగాక.

విశేషం: విష్ణువు యొక్క వివిధ అవతారాలు వివిధ ప్రదేశాలలో ఎలా రక్షిస్తాయో ఈ శ్లోకం వివరిస్తుంది. మత్స్యావతారం జలగండాల నుండి, వామనావతారం భూమిపై, త్రివిక్రమావతారం ఆకాశంలో రక్షణనిస్తాయి. ఇది విష్ణువు యొక్క సర్వవ్యాపకత్వాన్ని, సర్వరక్షకత్వాన్ని తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 14:

దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషు ప్రభుః

పాయాన్నృసింహోఽసురయూథపారిః .

విముంచతో యస్య మహాట్టహాసం

దిశో వినేదుర్న్యపతంశ్చ గర్భాః .. 14..

తాత్పర్యం: దుర్గమమైన ప్రదేశాలలో, అడవులలో, యుద్ధభూమి మొదలైన వాటిలో అసుర సమూహాలకు శత్రువైన ప్రభువు నృసింహుడు నన్ను రక్షించుగాక. ఆయన మహాట్టహాసం (పెద్ద నవ్వు) వినగానే దిక్కులు మారుమోగిపోయాయి, గర్భాలు (శత్రువుల) పడిపోయాయి.

విశేషం: నృసింహావతారం రక్షణకు ప్రతీక. ముఖ్యంగా భయంకరమైన ప్రదేశాలలో, యుద్ధాలలో ఆయన రక్షణ అత్యంత శక్తివంతమైనదని ఈ శ్లోకం తెలియజేస్తుంది. ఆయన నవ్వు యొక్క శక్తి, శత్రువులకు కలిగే భయాన్ని వర్ణించడం ద్వారా ఆయన రక్షణ సామర్థ్యాన్ని నొక్కి చెబుతుంది.

శ్లోకం 15: రక్షత్వసౌ మాధ్వని యజ్ఞకల్పః

స్వదంష్ట్రయోన్నీతధరో వరాహః .

రామోఽద్రికూటేష్వథ విప్రవాసే

సలక్ష్మణోఽవ్యాద్భరతాగ్రజోఽస్మాన్ .. 15..

తాత్పర్యం: మార్గంలో యజ్ఞ స్వరూపుడైన, తన దంష్ట్రలతో భూమిని పైకి లేపిన వరాహమూర్తి నన్ను రక్షించుగాక. పర్వత శిఖరాలపై, మరియు దూర ప్రదేశాలలో లక్ష్మణునితో కూడిన భరతుని అన్నయ్య శ్రీరాముడు మమ్ములను రక్షించుగాక.

విశేషం: వరాహావతారం ప్రయాణాలలో రక్షణకు, ముఖ్యంగా భూమికి సంబంధించిన ఆపదల నుండి రక్షణకు ప్రస్తావించబడింది. శ్రీరామావతారం పర్వత ప్రాంతాలలో మరియు దూర ప్రదేశాలలో రక్షణనిస్తుందని చెప్పబడింది. లక్ష్మణ సమేతుడై ఉండటం ఆయన శక్తిని, రక్షణ సామర్థ్యాన్ని మరింత పెంచుతుంది.

శ్లోకం 16: మాముగ్రధర్మాదఖిలాత్ప్రమాదా-

న్నారాయణః పాతు నరశ్చ హాసాత్ .

దత్తస్త్వయోగాదథ యోగనాథః

పాయాద్గుణేశః కపిలః కర్మబంధాత్ .. 16..

తాత్పర్యం: నారాయణుడు ఉగ్రమైన ధర్మము (తీవ్రమైన పాపాలు, భయంకరమైన కర్మలు) నుండి, అన్ని ప్రమాదాల నుండి నన్ను రక్షించుగాక. నరుడు అహంకారం నుండి రక్షించుగాక. దత్తాత్రేయుడు అయోగం నుండి (యోగాన్ని అభ్యసించుచూ సిద్ధిని పొందక మరణించుట) రక్షించుగాక. యోగనాథుడు, గుణాలకు అధిపతి అయిన కపిలుడు కర్మ బంధాల నుండి రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం కేవలం భౌతిక రక్షణ కాకుండా, ఆధ్యాత్మిక మరియు నైతిక రక్షణను కూడా వివరిస్తుంది. నారాయణుడు పాపకర్మల నుండి, నరుడు అహంకారం నుండి, దత్తాత్రేయుడు యోగాన్ని అభ్యసించుచూ సిద్ధిని పొందక మరణించుట నుండి, కపిలుడు కర్మ బంధాల నుండి రక్షిస్తారని చెప్పడం ద్వారా వివిధ అవతారాలు మానవుని అంతర్గత శత్రువుల నుండి కూడా రక్షిస్తాయని తెలుస్తుంది.

శ్లోకం 17: సనత్కుమారోఽవతు కామదేవా-

ద్ధయశీర్షా మాం పథి దేవహేలనాత్ .

దేవర్షివర్యః పురుషార్చనాంతరాత్

కూర్మో హరిర్మాం నిరయాదశేషాత్ .. 17..

తాత్పర్యం: సనత్కుమారుడు కామం (కోరికల) నుండి నన్ను రక్షించుగాక. హయగ్రీవుడు దారిలో దేవతలను అవమానించడం నుండి (దైవ దూషణ) నన్ను రక్షించుగాక. దేవర్షులలో శ్రేష్ఠుడు (నారదుడు) పురుషులను పూజించడంలో జరిగే తప్పుల నుండి (పూజా లోపాలు) రక్షించుగాక. కూర్మరూపుడైన హరి నన్ను అశేష నరకాల నుండి రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం మానసిక, ఆధ్యాత్మిక దోషాల నుండి రక్షణను వివరిస్తుంది. సనత్కుమారుడు కోరికల నుండి, హయగ్రీవుడు దైవ దూషణ నుండి, నారదుడు పూజా లోపాల నుండి, కూర్మావతారం నరక బాధల నుండి రక్షణనిస్తాయి. ఇది కవచం యొక్క సమగ్ర రక్షణను తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 18: ధన్వంతరిర్భగవాన్పాత్వపథ్యా-

ద్వంద్వాద్భయాదృషభో నిర్జితాత్మా .

యజ్ఞశ్చ లోకాదవతాంజ్జనాంతా-

ద్బలో గణాత్క్రోధవశాదహీంద్రః .. 18..

తాత్పర్యం: భగవంతుడైన ధన్వంతరి అపథ్యం (చెడ్డ ఆహారం, రోగాలు) నుండి నన్ను రక్షించుగాక. నిర్జితాత్ముడైన వృషభావతారం (ఋషభదేవుడు) ద్వంద్వ భయాల నుండి (శీతోష్ణాది ద్వంద్వాలు, సుఖదుఃఖాలు) రక్షించుగాక. యజ్ఞమూర్తి లోక భయాల నుండి, జనుల అంతం నుండి (ప్రళయం నుండి) రక్షించుగాక. బలరాముడు (బలదేవుడు) గణం (దుష్ట సమూహాల) నుండి, అహీంద్రుడు (శేషనాగుడు) క్రోధ వశములైన సర్పగణముల నుండి రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం ఆరోగ్యం, మానసిక స్థిరత్వం, సామాజిక భద్రత నుండి రక్షణను వివరిస్తుంది. ధన్వంతరి ఆరోగ్యాన్ని, ఋషభదేవుడు ద్వంద్వాల నుండి విముక్తిని, యజ్ఞమూర్తి లోక భయాల నుండి, బలరాముడు దుష్ట శక్తుల నుండి, శేషనాగుడు క్రోధ వశములైన సర్పగణముల నుండి రక్షిస్తారని చెప్పబడింది.

శ్లోకం 19: ద్వైపాయనో భగవానప్రబోధా-

ద్బుద్ధస్తు పాఖండగణప్రమాదాత్ .

కల్కిః కలేః కాలమలాత్ప్రపాతు

ధర్మావనాయోరుకృతావతారః .. 19..

తాత్పర్యం: భగవంతుడైన వ్యాసుడు అజ్ఞానం నుండి నన్ను రక్షించుగాక. బుద్ధుడు పాషండ సమూహాల ప్రమాదం నుండి రక్షించుగాక. ధర్మాన్ని రక్షించడానికి మహత్తరమైన అవతారాలు ధరించిన కల్కి కలియుగంలోని కాలమలం (పాపాలు, అధర్మం) నుండి నన్ను రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం జ్ఞాన, ఆధ్యాత్మిక, మరియు ధార్మిక రక్షణను వివరిస్తుంది. వ్యాసుడు అజ్ఞానం నుండి, బుద్ధుడు పాషండ మతాల నుండి, కల్కి కలియుగ దోషాల నుండి రక్షిస్తారని పేర్కొనబడింది. ఇది కవచం యొక్క పరిధిని కాలాలకు కూడా విస్తరిస్తుంది.

శ్లోకం 20:

మాం కేశవో గదయా ప్రాతరవ్యా-

ద్గోవింద ఆసంగవమాత్తవేణుః .

నారాయణః ప్రాహ్ణ ఉదాత్తశక్తి-

ర్మధ్యందినే విష్ణురరీంద్రపాణిః .. 20..

తాత్పర్యం: ఉదయం కేశవుడు గదతో నన్ను రక్షించుగాక. సంగవ కాలంలో (సూర్యోదయము నుండి ఏడవ ఘడియ మొదలు పన్నెండవ ఘడియ వరకు గల కాలము) గోవిందుడు పగటి రెండవ జాములో చేతిలో వేణువుతో రక్షించుగాక. ఉదాత్తమైన శక్తి గల నారాయణుడు పగటి మూడవ జాములో   రక్షించుగాక. మధ్యాహ్నకాలములో చక్రధారియైన విష్ణువు రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం రోజులోని వివిధ సమయాలలో విష్ణువు యొక్క వివిధ రూపాలు ఎలా రక్షిస్తాయో వివరిస్తుంది. ప్రతి సమయానికి ఒక నిర్దిష్ట రూపం మరియు ఆయుధాన్ని కేటాయించడం ద్వారా నిరంతర రక్షణను సూచిస్తుంది.

ఈ నారాయణ కవచం కేవలం భౌతిక శత్రువుల నుండి రక్షణ కోసమే కాకుండా, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక, మరియు నైతిక ప్రమాదాల నుండి కూడా రక్షణనిస్తుందని ఈ శ్లోకాల ద్వారా స్పష్టమవుతుంది. ఇది ఒక సమగ్ర రక్షా విధానం.

శ్లోకం 21:దేవోఽపరాహ్ణే మధుహోగ్రధన్వా

సాయం త్రిధామావతు మాధవో మాం

.దోషే హృషీకేశ ఉతార్ధరాత్రే

నిశీథ ఏకోఽవతు పద్మనాభః .. 21..

తాత్పర్యం: అపరాహ్ణంలో (సాయంత్రానికి ముందు) ఉగ్రమైన ధనుస్సును ధరించిన మధుహరుడు (విష్ణువు) నన్ను రక్షించుగాక. సాయంత్రం మూడు లోకాలకు అధిపతి అయిన మాధవుడు నన్ను రక్షించుగాక.ప్రదోష కాలంలో (సంధ్యా సమయం) హృషీకేశుడు, అర్ధరాత్రి పద్మనాభుడు ఒంటరిగా నన్ను రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం రోజులోని వివిధ సమయాలలో, ముఖ్యంగా రాత్రిపూట కూడా విష్ణువు యొక్క వివిధ రూపాలు రక్షణ కల్పిస్తాయని వివరిస్తుంది. మధుహరుడు అపరాహ్నంలో, మాధవుడు సాయంత్రం, హృషీకేశుడుప్రదోష కాలంలో, పద్మనాభుడు అర్ధరాత్రి రక్షణనిస్తారు. ఇది నిరంతర రక్షణకు ప్రతీక.

శ్లోకం 22:శ్రీవత్సధామాపరరాత్ర ఈశః

ప్రత్యూష ఈశోఽసిధరో జనార్దనః

.దామోదరోఽవ్యాదనుసంధ్యం ప్రభాతే

విశ్వేశ్వరో భగవాన్ కాలమూర్తిః .. 22..

తాత్పర్యం: శ్రీవత్సం ధరించిన ఈశుడు (విష్ణువు) అపరరాత్రంలో (అర్ధరాత్రి తర్వాత) రక్షించుగాక. ప్రత్యూష కాలంలో (అరుణోదయం ముందు) ఖడ్గధారియైన జనార్దనుడు రక్షించుగాక. ప్రతి సంధ్యా సమయంలో దామోదరుడు రక్షించుగాక. ప్రభాతంలో (ఉదయం) కాలమూర్తియైన భగవాన్ విశ్వేశ్వరుడు రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం రాత్రి చివరి భాగం నుండి ఉదయం వరకు రక్షణను కొనసాగిస్తుంది. శ్రీవత్సధారి అపరరాత్రంలో, జనార్దనుడు ప్రత్యూషంలో, దామోదరుడు సంధ్యా సమయాలలో, విశ్వేశ్వరుడు ప్రభాతంలో రక్షణనిస్తారు. ఈ విధంగా, నారాయణ కవచం ధరించిన వ్యక్తికి అహోరాత్రాలు (పగలూ రాత్రీ) పూర్తి రక్షణ లభిస్తుందని నొక్కి చెబుతుంది.

శ్లోకం 23:

చక్రం యుగాంతానలతిగ్మనేమి

భ్రమత్సమంతాద్భగవత్ప్రయుక్తం .

దందగ్ధి దందగ్ధ్యరిసైన్యమాశు

కక్షం యథా వాతసఖో హుతాశః .. 23..

తాత్పర్యం: యుగాంత కాలంలో అగ్నివలె తీక్షణమైన అంచు కలిగిన, భగవంతునిచే ప్రయోగింపబడి చుట్టూ తిరిగే చక్రము తక్షణమే గాలి సహాయం పొందిన అగ్ని గడ్డిని కాల్చినట్లుగా శత్రువులను దహించుగాక !

విశేషం: ఈ శ్లోకం సుదర్శన చక్రం యొక్క శక్తిని ప్రార్థిస్తుంది. చక్రం శత్రు సైన్యాలను తక్షణమే నాశనం చేయగల సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉందని వర్ణిస్తుంది. ఇది కేవలం రక్షణ మాత్రమే కాకుండా, శత్రువులను నిర్మూలించే శక్తిని కూడా కవచం ద్వారా పొందవచ్చని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 24:గదేఽశనిస్పర్శనవిస్ఫులింగే

నిష్పింఢి నిష్పింఢ్యజితప్రియాఽసి .

కూష్మాండవైనాయకయక్షరక్షో-

భూతగ్రహాంశ్చూర్ణయ చూర్ణయారీన్ .. 24..

తాత్పర్యం: వజ్రం వలె స్పర్శ కలిగిన, అగ్ని స్ఫులింగాలను వెదజల్లే ఓ గదా (కౌమోదకి)! అజితునికి (విష్ణువుకు) ప్రియమైనదానివి, నాశనం చేయి, నాశనం చేయి! కూష్మాండాలు, వినాయకులు (దుష్టశక్తులు), యక్షులు, రాక్షసులు, భూతాలు, గ్రహాలు వంటి శత్రువులను చూర్ణం చేయి, చూర్ణం చేయి!

విశేషం: ఈ శ్లోకం విష్ణువు యొక్క గదను ప్రార్థిస్తుంది. ఇది శత్రువులను, దుష్టశక్తులను, భూతాలను, గ్రహ బాధలను నాశనం చేయగల శక్తిని కలిగి ఉందని నొక్కి చెబుతుంది. గద యొక్క వజ్ర సమాన శక్తి, దుష్టశక్తులను నిర్మూలించడంలో దాని సామర్థ్యాన్ని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 25:

త్వం యాతుధానప్రమథప్రేతమాతృ-

పిశాచవిప్రగ్రహఘోరదృష్టీన్ .

దరేంద్ర విద్రావయ కృష్ణపూరితో

భీమస్వనోఽరేర్హృదయాని కంపయన్ .. 25..

తాత్పర్యం: ఓ శంఖమా (పాంచజన్యం)! నీవు రాక్షసులు, ప్రమథులు, ప్రేతాలు, మాతృగణాలు, పిశాచాలు, విప్రగ్రహాలు (బ్రహ్మ రాక్షసులు) వంటి భయంకరమైన దృష్టిగల వారిని పారద్రోలు. కృష్ణపూరితుడై, భయంకరమైన శబ్దంతో శత్రువుల హృదయాలను కంపింపజేస్తూ, వారిని పారద్రోలు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం పాంచజన్యం అనే శంఖం యొక్క శక్తిని వర్ణిస్తుంది. శంఖధ్వని దుష్ట శక్తులను, భయంకరమైన దృష్టిగల వారిని పారద్రోలగల సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉందని, శత్రువుల హృదయాలలో భయాన్ని నింపగలదని వివరిస్తుంది.

శ్లోకం 26:

త్వం తిగ్మధారాసివరారిసైన్య-

మీశప్రయుక్తో మమ ఛింధి ఛింధి .

చక్షూంషి చర్మంఛతచంద్ర ఛాదయ

ద్విషామఘోనాం హర పాపచక్షుషాం .. 26..

తాత్పర్యం: ఓ తీక్షణమైన అంచుగల ఖడ్గమా (నందకమా)! ఈశ్వరునిచే ప్రయోగింపబడి, నా శత్రు సైన్యాన్ని ఛేదించు, ఛేదించు. ఓ నూరు చంద్రుల వంటి కాంతిగల ఓ డాలూ! పాప దృష్టిగల శత్రువుల కళ్ళను కప్పు, వారి పాప దృష్టిని హరించు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం ఖడ్గం (నందకం), డాలు (కత్తి) యొక్క రక్షణ, దాడి సామర్థ్యాలను వివరిస్తుంది. ఖడ్గం శత్రువులను ఛేదించగల శక్తిని కలిగి ఉండగా, డాలు శత్రువుల పాప దృష్టిని, వారి దాడిని నిరోధించగల శక్తిని కలిగి ఉందని తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 27:

యన్నో భయం గ్రహేభ్యోఽభూత్కేతుభ్యో నృభ్య ఏవ చ .

సరీసృపేభ్యో దంష్ట్రిభ్యో భూతేభ్యోంఽహోభ్య ఏవ చ .. 27..

తాత్పర్యం: గ్రహముల నుండి, కేతువుల నుండి, మానవుల నుండి, పాముల నుండి, కోరలున్న జంతువుల నుండి, భూతముల నుండి, మరియు పాపముల నుండి మనకు ఏ భయము కలదో, (వాటి నుండి రక్షణ లభించుగాక).

విశేషం: ఈ శ్లోకం వివిధ రకాల భయాలను జాబితా చేస్తుంది: గ్రహ దోషాలు, దుష్ట శక్తులు, మానవ శత్రువులు, విష జంతువులు, భూత పిశాచాలు, మరియు పాపాల వల్ల కలిగే భయాలు. ఈ అన్ని భయాల నుండి కవచం రక్షణనిస్తుందని తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 28:

సర్వాణ్యేతాని భగవన్నామరూపాస్త్రకీర్తనాత్ .

ప్రయాంతు సంక్షయం సద్యో యే నః శ్రేయఃప్రతీపకాః .. 28..

తాత్పర్యం: భగవంతుని నామ, రూప, ఆయుధాలను కీర్తించడం ద్వారా, మన శ్రేయస్సుకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న ఈ భయాలన్నీ తక్షణమే నశించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం యొక్క కేంద్ర భావాన్ని వివరిస్తుంది. భగవంతుని నామాలు, రూపాలు, మరియు ఆయుధాలను స్మరించడం, కీర్తించడం ద్వారానే అన్ని రకాల భయాలు, అరిష్టాలు నశిస్తాయి. ఇది నామస్మరణ యొక్క శక్తిని నొక్కి చెబుతుంది.

శ్లోకం 29:గరుడో భగవాన్ స్తోత్రస్తోభశ్ఛందోమయః ప్రభుః .

రక్షత్వశేషకృచ్ఛ్రేభ్యో విష్వక్సేనః స్వనామభిః .. 29 ..

తాత్పర్యం: స్తోత్రములకు ఆలంబనయైన, వేదమయుడైన, ప్రభువైన భగవంతుడైన గరుత్మంతుడు అన్ని రకాల కష్టాల నుండి రక్షించుగాక. విష్వక్సేనుడు ప్రభువు యొక్క నామములచే (దుష్టశక్తుల నుండి) రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం విష్ణువు యొక్క వాహనమైన గరుత్మంతుని, మరియు ఆయన ముఖ్య అనుచరుడైన విష్వక్సేనుని రక్షణను కోరుతుంది. గరుడుడు అన్ని కష్టాల నుండి, విష్వక్సేనుడు దుష్ట శక్తుల నుండి రక్షణనిస్తారు. ఇది కవచం యొక్క రక్షణ పరిధిని విస్తరిస్తుంది.

శ్లోకం 30:

సర్వాపద్భ్యో హరేర్నామరూపయానాయుధాని నః .

బుద్ధీంద్రియమనఃప్రాణాన్పాంతు పార్షదభూషణాః .. 30..

తాత్పర్యం: హరి యొక్క నామాలు, రూపాలు, వాహనాలు, ఆయుధాలు, మరియు పార్షదులు (సేవకులు) మన బుద్ధిని, ఇంద్రియాలను, మనస్సును, ప్రాణాలను అన్ని ఆపదల నుండి రక్షించుగాక!

విశేషం: ఈ శ్లోకం కవచం యొక్క సమగ్ర రక్షణను మరోసారి నొక్కి చెబుతుంది. భౌతికంగా మాత్రమే కాకుండా, మానసికంగా (బుద్ధి, మనస్సు), ప్రాణాపాయం నుండి, ఇంద్రియాలకు కలిగే దోషాల నుండి కూడా విష్ణువుకు సంబంధించిన సర్వం రక్షణ కల్పిస్తుంది.

శ్లోకం 31:యథా హి భగవానేవ వస్తుతః సదసచ్చ యత్ .

సత్యేనానేన నః సర్వే యాంతు నాశముపద్రవాః .. 31..

తాత్పర్యం: భగవంతుని రూపం వాస్తవానికి సత్తు (ఉన్నది), అసత్తు (లేనిది). ఈ సత్యం ద్వారా మనకు కలిగే అన్ని ఉపద్రవాలు నశించుగాక!

విశేషం: ఈ శ్లోకం భగవంతుని యొక్క సర్వవ్యాపకత్వాన్ని, సర్వశక్తిమంతతను సూచిస్తుంది. సత్ (ఉన్నది), అసత్ (లేనిది) రెండూ ఆయనే అని చెప్పడం ద్వారా ఆయన పరమ సత్యం అని తెలియజేస్తుంది. ఈ సత్యం యొక్క బలంతో అన్ని ఆపదలు నశిస్తాయని విశ్వాసం.

శ్లోకం 32:

యథైకాత్మ్యానుభావానాం వికల్పరహితః స్వయం .

భూషణాయుధలింగాఖ్యా ధత్తే శక్తీః స్వమాయయా .. 32..

తాత్పర్యం: ఏకాత్మ స్వరూపులైన అనుభవజ్ఞులకు వికల్పాలు (భేదాలు) లేనివాడై, తానే తన మాయచేత ఆభరణాలు, ఆయుధాలు, చిహ్నాలు అనే శక్తులను ధరిస్తున్నాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం విష్ణువు యొక్క నిర్గుణ, సగుణ రూపాలను వివరిస్తుంది. ఆయన వాస్తవానికి ఏ భేదం లేని ఏకాత్మ స్వరూపుడైనప్పటికీ, తన మాయతో వివిధ ఆభరణాలు, ఆయుధాలు, చిహ్నాలను ధరించి, భక్తుల రక్షణ కోసం అనేక రూపాలు దాలుస్తాడు.

శ్లోకం 32: యథైకాత్మ్యానుభావానాం వికల్పరహితః స్వయం .

భూషణాయుధలింగాఖ్యా ధత్తే శక్తీః స్వమాయయా .. 32..

తాత్పర్యం: ఎలాగైతే ఒకే ఆత్మ స్వరూపం (పరమాత్మ) అయినప్పటికీ, భేద రహితమైన ఆ పరమాత్మ, తన మాయా శక్తితో ఆభరణాలు, ఆయుధాలు మరియు చిహ్నాల (లింగాలు) రూపంలో వివిధ శక్తులను ధరిస్తున్నాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం పరమాత్మ యొక్క ఏకాత్మతను, నిర్వికల్పత్వాన్ని వివరిస్తుంది. భగవంతుడు ఒక్కడే అయినప్పటికీ, తన మాయా శక్తితో వివిధ రూపాలు, ఆభరణాలు, ఆయుధాలు ధరించి లీలావిన్యాసాలు చేస్తాడని, ఈ కవచంలోని రక్షణ రూపాలు కూడా ఆ లీలావిన్యాసంలో భాగమేనని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 33: తేనైవ సత్యమానేన సర్వజ్ఞో భగవాన్ హరిః .

పాతు సర్వైః స్వరూపైర్నః సదా సర్వత్ర సర్వగః .. 33..

తాత్పర్యం: అటువంటి సత్య స్వరూపుడు, సర్వజ్ఞుడు, సర్వవ్యాపి అయిన భగవాన్ హరి, తన అన్ని స్వరూపాలతో ఎల్లప్పుడూ, అన్ని ప్రదేశాలలోనూ మమ్ములను రక్షించుగాక.

విశేషం: ఈ శ్లోకం భగవంతుని సర్వజ్ఞత్వాన్ని, సర్వవ్యాపకత్వాన్ని, మరియు సర్వదా రక్షించే స్వభావాన్ని తెలియజేస్తుంది. కవచంలోని ప్రతి అంశం ఆయనేనని, ఆయన రూపాలన్నీ మనల్ని రక్షించడానికి ఉద్దేశించినవేనని నొక్కి చెబుతుంది.

శ్లోకం 34: విదిక్షు దిక్షూర్ధ్వమధః సమంతా-

దంతర్బహిర్భగవాన్నారసింహః

. ప్రహాపయన్లోకభయం స్వనేన

స్వతేజసా గ్రస్తసమస్తతేజాః .. 34..

తాత్పర్యం: దిక్కులలో, ఉపదిక్కులలో, పైన, క్రింద, అంతట, లోపల, బయట - భగవాన్ నృసింహుడు తన భయంకరమైన ధ్వనితో లోక భయాన్ని తొలగించుగాక. ఆయన తన తేజస్సుతో సమస్త తేజస్సులను మింగినవాడు (అన్ని తేజస్సుల కంటే గొప్పవాడు).

విశేషం: నృసింహావతారం యొక్క సర్వవ్యాపక రక్షణను ఈ శ్లోకం వివరిస్తుంది. స్థానం, దిక్కులతో సంబంధం లేకుండా అన్ని వైపుల నుండి, లోపల మరియు బయట నుండి రక్షణనిచ్చే శక్తి నృసింహునికి ఉందని చెప్పబడింది. ఆయన ధ్వని మరియు తేజస్సు శత్రువులను, భయాలను దూరం చేస్తాయి.

శ్లోకం 35:

మఘవన్నిదమాఖ్యాతం వర్మ నారాయణాత్మకం .

విజేష్యస్యంజసా యేన దంశితోఽసురయూథపాన్ .. 35..

తాత్పర్యం: ఓ మఘవాన్ (ఇంద్రుడా)! ఈ నారాయణాత్మకమైన కవచం నీకు చెప్పబడింది. దీనిచే రక్షింపబడి, నువ్వు అసుర నాయకులను సులభంగా జయించగలవు.

విశేషం: విశ్వరూపుడు ఇంద్రునికి ఈ కవచం యొక్క ఉపయోగాన్ని స్పష్టం చేస్తాడు. ఈ కవచాన్ని ధరించడం ద్వారా అసుర నాయకులను సులభంగా జయించవచ్చని హామీ ఇస్తాడు. ఇది కవచం యొక్క విజయాన్ని ప్రసాదించే శక్తిని నొక్కి చెబుతుంది.

శ్లోకం 36: ఏతద్ధారయమాణస్తు యం యం పశ్యతి చక్షుషా .

పదా వా సంస్పృశేత్సద్యః సాధ్వసాత్స విముచ్యతే .. 36..

తాత్పర్యం: ఈ కవచాన్ని ధరించినవాడు తన కంటితో ఎవరినైతే చూస్తాడో, లేదా కాలితో ఎవరినైతే స్పృశిస్తాడో, ఆ వ్యక్తి వెంటనే భయం నుండి విముక్తి పొందుతాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం యొక్క అత్యంత అద్భుతమైన ప్రభావాన్ని వివరిస్తుంది. కేవలం ధరించడం ద్వారానే కాకుండా, కవచం ధరించిన వ్యక్తి యొక్క చూపు లేదా స్పర్శ కూడా ఇతరులకు భయాన్ని పోగొడుతుందని చెప్పబడింది. ఇది కవచం యొక్క శక్తిని, ధరించిన వ్యక్తికి కలిగే సానుకూల ప్రభావాన్ని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 37:

న కుతశ్చిద్భయం తస్య విద్యాం ధారయతో భవేత్ .

రాజదస్యుగ్రహాదిభ్యో వ్యాఘ్రాదిభ్యశ్చ కర్హిచిత్ .. 37..

తాత్పర్యం: ఈ విద్యను ధరించినవానికి ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ఎక్కడి నుండీ భయం ఉండదు. రాజుల నుండి, దొంగల నుండి, గ్రహాల నుండి, పులులు మొదలైన వాటి నుండి ఎప్పుడూ భయం ఉండదు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం కవచం యొక్క సర్వవ్యాపక రక్షణను పునరుద్ఘాటిస్తుంది. మానవులు, జంతువులు, గ్రహాలు, ప్రకృతి శక్తులు - ఇలా అన్ని రకాల భయాల నుండి రక్షణ ఉంటుందని స్పష్టం చేస్తుంది. ఇది కవచం యొక్క పూర్తి రక్షణను తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 38: ఇమాం విద్యాం పురా కశ్చిత్కౌశికో ధారయన్ ద్విజః .

యోగధారణయా స్వాంగం జహౌ స మరుధన్వని .. 38..

తాత్పర్యం: పూర్వం ఒకప్పుడు కౌశిక గోత్రానికి చెందిన ఒక బ్రాహ్మణుడు ఈ విద్యను ధరించి, యోగధారణతో తన శరీరాన్ని మరుభూమిలో (ఎడారిలో) విడిచిపెట్టాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం యొక్క ప్రాముఖ్యతను మరియు దానిని ధరించిన వారి గొప్పతనాన్ని ఒక ఉదాహరణ ద్వారా వివరిస్తుంది. యోగధారణతో శరీరాన్ని విడిచిపెట్టడం అంటే ఆ బ్రాహ్మణుడు అత్యున్నత యోగి అని, ఈ కవచం యోగసిద్ధికి కూడా తోడ్పడుతుందని సూచిస్తుంది.

శ్లోకం 39: తస్యోపరి విమానేన గంధర్వపతిరేకదా .

యయౌ చిత్రరథః స్త్రీభిర్వృతో యత్ర ద్విజక్షయః .. 39 ..

తాత్పర్యం: ఆ బ్రాహ్మణుని శరీరం ఉన్న ప్రదేశం మీదుగా ఒకసారి గంధర్వపతి చిత్రరథుడు తన విమానంలో స్త్రీలతో కలిసి ప్రయాణించాడు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం తర్వాతి శ్లోకానికి నేపథ్యాన్ని అందిస్తుంది. కవచ మహిమను నిరూపించడానికి ఒక సంఘటనను వివరిస్తోంది.

శ్లోకం 40: గగనాన్న్యపతత్సద్యః సవిమానో హ్యవాక్శిరాః . స వాలఖిల్యవచనాదస్థీన్యాదాయ విస్మితః . ప్రాస్య ప్రాచీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వమన్వగాత్ .. 40..

తాత్పర్యం: (బ్రాహ్మణుని అస్థికల ప్రభావం వలన) వెంటనే అతను తన విమానంతో పాటు తలక్రిందులుగా ఆకాశం నుండి కింద పడిపోయాడు. ఆశ్చర్యపోయిన అతను వాలఖిల్యుల (ఒక రకమైన ఋషులు) మాట వినగా, ఆ అస్థికలను తీసుకుని తూర్పు సరస్వతి నదిలో నిమజ్జనం చేసి, స్నానం చేసి తన లోకానికి తిరిగి వెళ్ళాడు.

విశేషం: ఇది కవచం యొక్క శక్తిని స్పష్టంగా నిరూపించే సంఘటన. కవచ ధారి యొక్క శరీరం కూడా ఎంత పవిత్రమైందో, ఎంత శక్తివంతమైందో ఈ శ్లోకం తెలియజేస్తుంది. అతని అస్థికల ప్రభావం వల్ల గంధర్వుడు పడిపోవడం, ఆపై వాటిని పవిత్ర నదిలో నిమజ్జనం చేసి శుచి కావడంతోనే తిరిగి తన లోకానికి వెళ్ళగలిగాడు. ఇది కవచ మహిమకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనం.

శ్లోకం 41:

శ్రీశుక ఉవాచ .

య ఇదం శృణుయాత్కాలే యో ధారయతి చాదృతః .

తం నమస్యంతి భూతాని ముచ్యతే సర్వతో భయాత్ .. 41..

తాత్పర్యం: శ్రీ శుకదేవుడు పలికెను: ఎవరైతే ఈ కవచాన్ని భయమును పొందినకాలంలో వింటారో, మరియు ఎవరు శ్రద్ధతో దీనిని ధరిస్తారో, వారిని అన్ని ప్రాణులు నమస్కరిస్తాయి, మరియు వారు అన్ని భయాల నుండి విముక్తి పొందుతారు.

విశేషం: ఈ శ్లోకం నారాయణ కవచం యొక్క శ్రవణ, ధారణ ఫలాలను వివరిస్తుంది. కేవలం ధరించడం మాత్రమే కాకుండా, శ్రద్ధగా వినడం కూడా అంతే ముఖ్యమని చెబుతుంది. సర్వభయాల నుండి విముక్తితో పాటు, అన్ని ప్రాణుల గౌరవం లభిస్తుందని తెలియజేస్తుంది.

శ్లోకం 42:

ఏతాం విద్యామధిగతో విశ్వరూపాచ్ఛతక్రతుః .

 త్రైలోక్యలక్ష్మీం బుభుజే వినిర్జిత్య మృధేఽసురాన్ .. 42..

తాత్పర్యం: విశ్వరూపుని నుండి ఈ విద్యను పొందిన ఇంద్రుడు (శతక్రతువు) యుద్ధంలో అసురులను జయించి మూడు లోకాల సంపదను అనుభవించాడు.

విశేషం: ఈ చివరి శ్లోకం కథను ముగిస్తూ, ప్రారంభంలోని ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఇంద్రుడు ఈ కవచం ద్వారానే విజయాన్ని, సంపదను పొందాడు అని స్పష్టం చేస్తుంది. ఇది నారాయణ కవచం యొక్క శక్తిని, ప్రభావశీలతను నిర్ధారిస్తుంది.

ఇతి శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణే షష్ఠస్కంధే అష్టమోఽధ్యాయః ..

తాత్పర్యం: శ్రీమద్భాగవత మహాపురాణంలో, ఆరవ స్కంధంలో, ఎనిమిదవ అధ్యాయం సమాప్తం.
